

יפה תורה

ביטאון שבועי בהוצאת מוסדות דחסידי בעלזא - נוף הגליל, הר יונה

מוסדות
חסידי בעלזא
נוף הגליל

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת ויצא תשפ"ג
גיליון 107

יפו פעמיק

וַיַּחַר לְיַעֲקֹב וַיִּרְבַּב בְּלִבּוֹ וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלִבּוֹ מַה פָּשַׁעִי
מִזֶּה חָטָאתִי כִּי דָלַקְתָּ אַחֲרָי (ויצא לא, לו).

בספר אהל יהושע (אות כז) הביא דבר-תורה מכ"ק מרן מהר"י מבעלזא זי"ע, אשר לפי המסופר נאמר מפי מרן כשנסע אל העיר לעמבערג בשנת תר"מ באסיפה הראשונה של מנהיגי הדור שנועדה לעמוד בפרץ מול פורצי חומותיה של היהדות, ובאו אליו או כמה מאותם פורצי גדר המשכילים הסכלים וטענתם על פיהם כי רצונם לחיות בשלום ובאהבה עם היהדות החרדית, ומדוע זה יצאו נגדם למלחמת חורמה.

"שמעתי מאחד ששמע מהרה"צ רבי אריה ליבוש שיחיה ממאגראוו, ששמע מאביו הקדוש רבי יהושע ז"ל מבעלזא בפרשת ויצא, בפסוק 'מה פשעי ומה חטאתי כי דלקת אחרי'.

כי באמת הטומאה לעולם בורחת מפני הקדושה, וכאן ראה יעקב כי לבן שהוא היה מלא טומאה לא יוכל ליפרד ממנו רק רוצה להתדבק עמו, לזה אמר 'מה פשעי ומה חטאתי' פירוש, איזה חטא ופשע יש לי 'כי דלקת אחרי', שיש לך הדלקה והתלהבות אחרי שתמצא להיות מחובר עמי..."

מזל טוב ונדריא יפה

ברכת 'מזל טוב' נלכבה עם טנא מלא ברכות מאליפות שגורה בואת לכבוד ידידנו הנעלים שהשמחה במעונם

הרב יוסף מאיר מאסקאוויטש שליט"א

לרגל שמחת לידת הבן למזל"ט בשט"מ

ולאביו הרה"צ רבי משה אלעזר שליט"א - אב"ד תוצאות חיים ולחונתו הרה"צ רבי דוד צבי קאהן שליט"א - אב"ד תוא"ב"ש

הרה"ח ר' ישראל מיטלמן שליט"א

לרגל שמחת התחלת בנו כמר יעקב נ"י בלימוד המקרא

ולאביו הרה"ח ר' ישראל יהודה מיטלמן שליט"א - בני ברק ולחונתו הרה"ח ר' אהרן יהודה שיש שליט"א - בני ברק

הרה"ח ר' יוסף אלכסנדר רזנפלד שליט"א

לרגל שמחת התחלת בנו כמר יהושע נ"י בלימוד האותיות הק'

ולאביו הרה"ח ר' חיים יהודה רזנפלד שליט"א - אשדוד ולחונתו הרה"ח ר' משה דוד קליין שליט"א - ירושלים

ויהי רצון שיזכו לרוות רוב נחת דקדושה מתוך אושר ועושר והרחבת הרעת, וכל מיילי רמישב, אמן.

יפה ותמה תורה תמימה

וַתֵּרָא רַחֵל כִּי לֹא יָקָדְהָ לְיַעֲקֹב, וַתִּקְנֶנָּה רַחֵל בְּאֶחָתָהּ, וַתֹּאמֶר אֶל יַעֲקֹב הֲבֵה לִי בָנִים וְאִם אֵין מִתָּה אֲנֹכִי. וַיַּחַר אֵף יַעֲקֹב בְּרַחֵל וַיֹּאמֶר הֲתַחַת אֲלֵקִים אֲנֹכִי אֲשֶׁר קִנַּעַתְּ מִמֶּנִּי פְרִי בֶטֶן (ויצא ל, א-ב).

ויש להבין, מפני מה חרה ליעקב על רחל הצדקנית שבקשה ממנו שיתפלל עליה שיהיה לה בנים. ואמר כ"ק מרן אדמו"ר מהר"י מבעלזא זי"ע, הדנה כאשר האדם בא אל הצדיק בבקשת ישועה ורחמים, צריך שיאמין באמונה שלמה שדברי הצדיק יתקיימו בוודאי בלי שום פקפוק, כדכתיב (איוב כב, כח): 'ותגור אומר ויקם לך' (עי' נועם אלימלך פר' בשלח ד"ה ויקח משה; שם פר' בלק ד"ה ב"ד"א), ולכן כשאמרה רחל אל יעקב: 'הבה לי בנים', והוסיפה: 'ואם אין מתה אנכי', שיכול להשתמע מכך כאילו היא מסתפקת בכך, שבכחו של יעקב אבינו להמשיך לה ישועת ה'. ויחר אף יעקב ברחל ויאמר **התחת אלקים אנכי**, פירוש, אמנם תחת אלקים אנכי, כי 'מה הקב"ה פוקד עקרות אף צדיקים פוקדים עקרות' (שיי השי"ם רבה א, ל), אבל: 'אשר מנע ממך פרי בטן, והיינו שסיבת המניעה אצלך היא "ממך", שאלמלי היתה לך אמונה שלמה בכח הצדיקים בלי שום ספק ופקפוק, מיד היתה ישועתך באה. והדברים נוראים !!!

נוכת ציור

המקדש, כי עיקר הקדושה ועיקר החשיבות הוא במקום, שעליו יעמוד בית המקדש.

הוא שאמר יעקב: 'מה נורא המקום הזה' - המקום עצמו הוא מקום קדוש, אמנם רק לעתיד יבנו כאן את בית המקדש, אבל יאין זה כי אם בית אלקים, אל תחשבו שהחשיבות היא בבנין בית המקדש, אשר ייבנה כאן בעוד מאות שנים, אלא כבר עכשיו הוא 'בית אלקים', כי יזוה שער השמים - גם עתה.

גם אני אומר כן, בית המדרש הקדוש הזה שאנו זוכים עכשיו לחנוך ולחדש, אין החשיבות בבית המדרש עצמו - זהו אכן בית המדרש יפה, ארון קדוש יפה ונברשות יפות - אך לא זה הוא העיקר, אלא העיקר הוא שזהו המשך של בית הכנסת הקדוש ובית המדרש הקדוש שישד כ"ק זקני ז"ל (=מרן מהר"ש זי"ע) בעיר בעלזא, ובעת בניית בית הכנסת השקיע עבודה גדולה וקדושה נשגבה, ובודאי ובודאי אחרי בנייתו קידשם בתורה ובתפילה, ואחריו כ"ק אבי-זקני ז"ל (מרן מהר"י זי"ע), ואחריו כ"ק זקני ז"ל (מרן מהר"י זי"ע) שהוסיף עליו והגדילו, ואחריו כ"ק דודי ז"ל (מרן מהר"ש זי"ע) - שהשקיעו במקומות אלו קדושה רבה, ובעוונותינו הרבים נחרב בימי צר ומצוק.

וזהו עיקר השמחה, שאנו מתככים היום בית המדרש זה, שהוא המשך לבית הכנסת הקדוש ובית המדרש הקדוש בעלזא, ובנוסף לזה שכל בתי הכנסיות ובתי המדרשות הינם בחינת בית מקדש מעט (עי' מגילה כט, א), ומעין קדושת בית המקדש, ורוחניות המקום הוא אצלנו עיקר החשיבות.

(הובא בביטאון הפלא "אור הצפון")

וַיֵּירָא וַיֹּאמֶר מַה נִּזְרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם בַּיִת אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם (ויצא כח, ז)

במשא קדשו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, במעמד הנשגב של חנוכת היכל בית המדרש הגדול, באור לייג ניסן שנת תשי"ס לפ"ק, דבר בקדשו כדברים האלה:

מצינו כאשר הגיע יעקב אבינו ע"ה למקום המקדש - 'וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם' (בראשית כח, יא), כתוב: 'וַיִּיקַץ יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אָכֵן גַּשׁ ה' בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְאָנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי. וַיֵּירָא וַיֹּאמֶר מַה נִּזְרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם בַּיִת אֱלֹקִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם'.

וצריך להבין פירוש הפסוק: 'אֵין זֶה כִּי אִם בַּיִת אֱלֹקִים'. בפשטות הכוונה, 'אֵין זֶה' - לא כמשבחה הראשונה, כדסלקא דעתך, 'כִּי אִם בַּיִת אֱלֹקִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם'. אך מה היה כאן ההוה אמיתא שרצה יעקב אבינו לעקור ולכן אמר: 'אֵין זֶה כִּי אִם בַּיִת אֱלֹקִים'.

אלא הפירוש הוא כך: כאשר בונים בנין יפה וחשוב, בעצים ואבנים יקרים, אזי אין למקום עצמו חשיבות, אלא הבנין היפה הוא שמחשיב את המקום, שנעשה חשוב בכך שבנו עליו את הבנין היפה. פעמים הדבר הפוך, לעתים נדירות מוצאים אנו שהמקום הוא בעל החשיבות, ואילו הבנין - יהיו היופי והיוקר כמה שהם - הוא רק טפל למקום החשוב.

וזה שאמר יעקב אבינו: אף על פי שעדיין לא נבנה בית המקדש, ורק בעוד שנים רבות ייבנה מקדש ה' כאן במקום הזה, תדעו שחשיבות המקום היא העיקר, וחשיבות זו כבר קיימת עתה, אף שעדיין לא נבנה בית

בְּלִילַת יוֹפִי

דברי חיזוק והדרבה מב"ק מרן אדמו"ר שליט"א (מכתב קודש שטייעדיגע תורה - חלק ה)

אסור שיחה בשעת התפילה: יש להעמיד גבאים בכל השטיבלעך להשגיח שלא ידברו בשעת התפילה מתחלטה ועד סופה ובשעת קריאת התורה. ומתכוון לגער בהולכי קרנות בבית המדרש או במבואות שמפסטיים דברי הקבל בשעת התפילה וגורמים לחלול שם שמים נוף מאוד, ה' ישמרנו ויצילנו. ומוטב שלא יבואו לבית המדרש בכלל, ממה שיבואו באפן הנזכר לעיל. ויש לחזק את ידי הגבאים העומדים על משמרת הפקדש.

נרות של דיו בוודאי כבר נשפכו בתיאור חומרתו של איסור שיחה בטילה בבית הכנסת בשעת התפילה. ראה מה שכתב הסמ"ק (סוף מצוה ט'): "יש לנו לעשות קל וחומר בעצמנו, כי אם הגויים שאינם מאמינים כלום, בבית חרפות שלהם עומדים כאילמים, כל שכן אנו שעומדים לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה. וידועים הם הדברים שהביא המשנה ברורה' (נו א) בענין זה: "צריך לזוהר מאד ומאד שלא להשיח באמצע קדיש או קדושה וכדאיאת במסכת דרך ארץ (הובא בבית יוסף אור"ח סימן קכה) דר' חמא אשכחיה לאלוהו בכמה אלפי גמלים טעונים אף וחימה שלם לאלו, וכל המדבר באלו המקומות עליו הכתוב אומר "ולא אותי קראת יעקב". בספר עבודת ישראל' למגיד הק' מקאונץ ז"ע (אבות ה. ה) כתב: "צריך להיזהר שלא לדבר בביהכ"ס שום דיבור קל חוץ מן התפילה, כי כשמדבר דברים בטלים בשעת התפילה, דומה למי שמדבר עם המלך, והופך פניו ממנו ואומר: אדוני המלך, איני יכול לדבר עמך עתה, רק אדבר חפצי ומיד אשוב לדבר עמך, ובזה דוחק

רגלי השכינה ח"ו. ואף שאר העם המתפללים תפילתם ככוונה, יתכן שלא התקבל תפילתם בעוון המדברים". ובספר 'יערות דבש' (דרוש ד) הסמיק על כך רבינו יהונתן אייבשיץ את לשון הפסוק באיכה (ג. מ): "סכותה בענן לך מעבור תפילה", ענן זה, כותב רבי יהונתן, נוצר מן האדים וההבל היוצאים מפייהם של המשוחחים שיחה בטילה בבית הכנסת, בפרט בשעת התפילה, והוא יוצר מעין מחיצה המונעת מהתפילות הנאמרות באותו בית כנסת מלעלות לשמי מרום. ולהלכה למעשה כתב הט"ז (אור"ח נה ד): "השטים האלו שעושים איסור בהפסקת שיחה בטילה... באמת אני אומר שחלילה מלהצטרף עם אנשים פושעים שכאלה, אם לא שאין מנין זולתם". הרי ידוע כי אחת התקופות הקשות שעמדו לישראל מאז ומעולם התרחשה בשנות ת"ח ות"ט, אז נהרגו ונשחטו על קדושת ד' רבבות אלפי ישראל וקהילות רבות נחרבו עד היסוד. אחד מענקי אותה תקופה, רבי יו"ט ליפמן העליר ז"ע, בעל התוספות יום טוב' ניצול בחסדי שמים מן הגזירות, לא מצא מנוח לנפשו ובקש לדעת את סיבת הצרות הנוראות, לצורך כך הרבה בתעניות ובתפילות, ואף

נרות של דיו בוודאי כבר נשפכו בתיאור חומרתו של איסור שיחה בטילה בבית הכנסת בשעת התפילה. ראה מה שכתב הסמ"ק (סוף מצוה ט'): "יש לנו לעשות קל וחומר בעצמנו, כי אם הגויים שאינם מאמינים כלום, בבית חרפות שלהם עומדים כאילמים, כל שכן אנו שעומדים לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה. וידועים הם הדברים שהביא המשנה ברורה' (נו א) בענין זה: "צריך לזוהר מאד ומאד שלא להשיח באמצע קדיש או קדושה וכדאיאת במסכת דרך ארץ (הובא בבית יוסף אור"ח סימן קכה) דר' חמא אשכחיה לאלוהו בכמה אלפי גמלים טעונים אף וחימה שלם לאלו, וכל המדבר באלו המקומות עליו הכתוב אומר "ולא אותי קראת יעקב". בספר עבודת ישראל' למגיד הק' מקאונץ ז"ע (אבות ה. ה) כתב: "צריך להיזהר שלא לדבר בביהכ"ס שום דיבור קל חוץ מן התפילה, כי כשמדבר דברים בטלים בשעת התפילה, דומה למי שמדבר עם המלך, והופך פניו ממנו ואומר: אדוני המלך, איני יכול לדבר עמך עתה, רק אדבר חפצי ומיד אשוב לדבר עמך, ובזה דוחק

מסיבת ה"חומש סעודה"

בהתרגשות רבתית נהוגה שמחת ה"חומש סעודה" לתשב"ר צאן קדשים לרגל הגיעם לתחילת המקרא בראשות רבנים ומשפיעים ואורחים נעלים. את פני הנאספים קידם המנהל הרוחני הרה"ח ר' משה מליק הי"ו אשר גם העלה על נס את מסירותם הבלתי נלאית והשקעתם המרובה של צוות המלמדים בתלמוד-תורה על כל צעד ושעל בעקביות מדהימה. בהמשך התכבד הדומ"ץ הרה"ג רבי יצחק שלום כ"ץ שליט"א - חבר ביה"ד לעניני ממונות, בהקראת מכתב קדשו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לרגל המעמד המרומם. דברים נלהבים נשמעו ברוב קשב מפי הדומ"ץ הרה"ג רבי נפתלי אופמאן שליט"א, אשר לא הסתיר את התרגשותו העצומה בהתפתחות קהילתנו הק' בסייעתא דשמיא עילאית מעל לדרך הטבע. המשא המרכזי נאם הרה"ג רבי מרדכי גרינפעלד שליט"א - אב"ד סעמיהאלי מאנטווערפן, אשר היטיב להגדיר את מעלת התחלת לימוד המקרא עם הילדים הרכים. לקראת סיום המעמד יצאו הנאספים בריקודים ומחולות, כשחנתני המקרא רכובים על כתפי אבותיהם בקול צהלה ורינה לכבודה של תורה.

מוסדות
חסידי בעלזא
נוף הגליל
בנשיאות כ"ק מרן אדמ"ר שליט"א

יפה נזרה

ביטאון שבועי בהוצאת מוסדות דחסידי בעלזא - נוף הגליל, הר יונה

